

ZPRÁVY SLUKO

vydává

STUDIJNÍ A LIDOVÝCHOVNÝ ÚSTAV KRAJE OLOMOUCKÉHO
Krajské museum • Krajské výzkumné středisko • Krajská galerie •
Krajská hvězdárna • Přípravný výbor Krajské zoologické a Krajské
botanické zahrady • spolu s Krajskou výzkumnou komisí v Olomouci
Objednávky řiďte na SLUKO, Olomouc I, nám. Republiky 6, tel. 2731

Srpen 1953.

Číslo 27.

Letošní průzkumné akce a práce našeho ústavu

Studijní a lidovýchovný ústav kraje Olomouckého zorganizoval a provádí se svými externími spolupracovníky již třetí rok široce založené průzkumné akce v celé oblasti kraje. Jaký cíl sledují tyto průzkumy a čeho jimi ústav dociluje? V první řadě jsou tyto akce velkou posilou vlastního účelu, pro který ústav vznikl. V nejkratších termínech tak získáváme ve stále ostřejších rysech přehled vědomostí o kraji, podaný takovým způsobem, aby mohl být ihned zpracováván pro účely vědecké, anebo aby se stal podkladem pro důsledky hospodářské. Dokladový materiál z těchto průzkumů, velkou většinou již řádně vědecky zhodnocený, představuje současně početně značné přírůstky do sbírkového fondu musea jako základní součásti ústavu. Tato okolnost není bez důležitosti, protože ústavní sbírky obsahují sice mnohé unikáty, tyto jsou však velkou většinou cizí provenience (i když jsou důležité pro srovnávací studia) a nové sběry materiálu nahrazují tudíž často velmi citelné mezery ve sbírkových fondech.

Hrubé rozdělení práce jednotlivých referentů ústavu dělí se jako ve všech obdobných institucích na činnost sběrnou (převážně v letních měsících) a na inventarisaci a vědecké hodnocení nasbíraného materiálu (v měsících zimních). To je třeba zdůraznit proto, že jsme se nevyhnuli výtkám nesprávně chápané činnosti dokumentační. Je totiž třeba uvědomit si v plném dosahu rozdíl mezi musejní prací včerejška a dneška, a to právě v onom pojetí, v němž za ni již od vzniku našeho ústavu stále bojujeme. Práce naše i práce externích spolupracovníků byla již mnohokrát velmi kladně oceněna tam, kde její výsledky přinášejí přímo použitelné směrnice pro výstavbu vůbec, t. j. tam, kde se jejich výsledků využívá okamžitě. Vlastní dokumentační práce však je využita málokdy bezprostředně poté, co byla vykonána, a vlastní sbírkové fondy a jejich přírůstky lze hodnotit pouze z většího časového odstupu a teprve tehdy, až každá jejich součást se stane předmětem vlastního vědeckého zpracování.

Rozvineme-li obraz takto chápaného úkolu, rozroste se nám ve svých podrobnostech do nedozírna a vzniká nebezpečí zabřednutí v pracích s hlediska potřeb dneška nepatrných anebo setrvání na příliš rámcově a pouze osvětářsky chápaném plnění vnějších úkolů. V obou těchto případech bychom sotva řádně odůvodnili svou funkci vědeckého ústavu s regionálním zaměřením a novou pracovní metodikou. Jedině správným rozvržením dílčích

úkolů, jejich časovým sledem a jejich jedinečným zaměřením k potřebám budování staneme se platnými a vyhledávanými spolupracovníky na socialistické výstavbě dnešní i budoucí společnosti. To jsme si řekli hned na počátku naší činnosti a při tom jsme důsledně setrvali, někdy doslovně bití se všech stran, avšak o to více semknuti v kolektivu, jehož radostí je práce za vytyčeným cílem. Na cestě k tomuto cíli jsme urazili již pěkný kousek právě díky tomu, že jsme vytvořili a zorganizovali sekce spolupracovníků ve všech vědních oborech. Základní naší devisou bylo a je nejprve důkladně celý kraj poznat a při tom nashromáždit dostatek materiálu a dokladů o jeho přírodě i společnosti tak, aby se současná i pozdější vědecká práce měla oč opřít. Při tom zpracovávat jak vlastní sbírky ústavu, tak i úkoly menšího rozsahu pro výstavbu naší vlasti. K tomu přistupuje nevděčná funkce střediska všech vlastivědných snah ve zpracovávané oblasti, kterou však rádi plníme; a dále současné provedení všech stavebních prací ve všech budovách, v nichž ústav hospodaří. Bez včasné přestavby a včasného zajištění budov neměli bychom ani možnosti řádně uložit vlastní sbírkové fondy.

Soudružskou spoluprací s KNV v Olomouci na jedné straně a s množstvím spolupracovníků na straně druhé podařilo se nám ústav nejen vybavit nejn nutnějším zařízením, nýbrž i učinit jej opravdovým a vyhledávaným střediskem pro vědeckou práci v kraji. Našimi spolupracovníky jsou univerzitní profesori i dělníci v lomech a dolech, kteří získávají od nás pro svou práci materiál a směrnice. Konáme instruktáže a přednášky, získali jsme alespoň minimální možnost publikování výsledků vlastních prací v těchto Zprávách jako pojítku našeho ústavu se všemi spolupracovníky a konečně po dlouhých jednáních i ve Sborníku prací našich referentů i externích badatelů, který vydáme v nejkratším termínu ve spolupráci s KNV. Vydali jsme již v součinnosti s KPK Zapletalovu Geologickou mapu kraje (1 : 200.000) a budeme publikovat i další výsledky průzkumných akcí, které vždy přinesou něco nového, ať již při vyhledávání nových surovinových zdrojů, pro rozmíst'ování investic, pro dokumentaci, územní plánování či ochranu přírody a krajiny.

Tak v letošním roce nám vrcholí jedna z dlouhodobých akcí, která přinesla ústavu velmi mnoho. Jsou to práce na přehledu dějin dolování, konané v nejužší spolupráci s příslušným národním podnikem, zabývajícím se rudním bohatstvím kraje. Na tomto obsáhlém temat u se podílela velká řada pracovníků (škola doc. dr L. Ho s á k a, dr J. K ü h n d e l, dr J. P á l e n í k o v á, dr R. J a n á l a j.) a do konce roku bude mít ústav celkový obraz hotov. Sbírk y ústavu byly při tom obohaceny o cenný materiál archivní i o množství pracovních nástrojů z minulých dob. V široce založeném průzkumu pěti pohraničních okresů se ani nepodařilo uplatnit všechny nabídky spolupracovníků. Tato akce navazuje na akci záchrany lesní podstaty v oblasti Vysokého Jeseníku, o níž referujeme jinde, a ústav se podílí na její organizaci s Krajským střediskem územního plánu. Ing. M. K o p ř i v a zpracovává v ní výsledky všech skupin badatelů do územního plánu, dr J. D o s e d l a se svým kolektivem pracuje na otázkách geomorfologických, univ. prof. dr Fr. N ě m e c a dr J. H l o b i l o v á zpracovávají výskyty minerálů a rud, ing. Fr. S o k o l s kolektivem LTM HB v Šumperku pracují na problémech lesnických a vodohospodářských a kolektiv přírodovědného odboru SLUKO vytváří podklady botanické, klimatografické a geologické. Akcí

získal již ústav rozsáhlé sběry, které se v současné době klasifikují. Speciálními úkoly pro přímou výstavbu kraje a zejména jeho hlavního města se po stránce hospodářsko-geografické zabývá kolektiv doc. dr. M. Blažka. Prof. dr. Fr. Čáda hodnotí hospodářské rukopisy o kraji. Na průzkumech v Hranickém kraje pracují prof. dr. R. Jirkovský, dr. J. Dosedla a podepsaný se svými kolektivy. O získaném materiálu a průběhu akce jsme již několikrát referovali našim spolupracovníkům v těchto Zprávách. Ze školy univ. prof. dr. K. Zapletal zpracovávají jeho žáci zejména rudní výskyt v okrese. Kolektiv odboru věd přírodních pracuje na podrobném přehledu rezervací v kraji; spolupracovníci ústavu již dodali bibliografii kraje v různých oborech vědních. Ing. dr. Z. Gardavský pracuje se svou skupinou na stavebně historickém hodnocení měst v kraji a jiné skupiny pracovníků (zejména z řad posluchačů PU v Olomouci) popisují umělecko-historické památky, roztroušené po kraji.

Většina těchto akcí byla vyvolána potřebami Krajské plánovací komise, která je rovněž dotuje, jiné vznikly z potřeb ústavu nebo konečně z iniciativy školského referátu KNV. Všechny mají však společný charakter: vedle vlastního výtěžku vědního přispět výsledkem prací přímým budovatelským snahám ve zpracovávané oblasti. Zároveň také potvrzují rozdíl mezi výzkumnými akcemi, prováděnými ústředními ústavy a mezi průzkumnou prací, konanou za účelem komplexního zvládnutí problematiky oblasti. Jak se již nyní ukazuje, budou znamenat další rozsáhlý vzrůst sbírkového fondu ústavu pro jeho složku musejní, a to jak v odborně založených a pořádaných depositářích, tak i v expozicích trvalých a dočasných, k nimž budeme moci přistoupiti hned po skončení vlastních stavebních prací.

Dr. Vladimír Strnad

K lesnické anketě pro oblast Jeseníků

Skutečně cennou iniciativu projevila lidová správa Olomouckého kraje tím, že usměrnila a zasadila se o to, aby byla projednávána otázka důležitosti důsledné asanace horského masivu Hrubého a Nízkého Jeseníku hlavně s hlediska vodohospodářského a lesního hospodaření. Zde nutno připomenouti zejména velkou přípravnou a organizační práci lesního oddělení ONV v Šumperku, lesního oddělení KNV v Olomouci a správy Lesnicko-technických meliorací v Šumperku, neboť složky včas a náležitě upozornily na závažnost problémů, jevících se v zájmové oblasti.

Zájmová oblast, které se anketa týká, leží na území čtyř okresů našeho kraje, a to okresů šumperského, jeseníckého, rýmařovského, bruntálského. S hlediska lesního provozu zabírá tato oblast úseky správ lesního hospodářství v Loučné n. Desnou, v Rudě na Mor., v Jeseníku a v Karlově.

Předběžné porady, týkající se ankety pro oblast Jeseníků, se zabývaly především metodikou a diskusí o způsobu vlastních průzkumů a zjišťování konkrétních základních údajů, důležitých pro konečné závěry a návrhy v takovém zaměření, aby bylo možno říci, že skutečně nebylo opomenuto žádné hledisko; především musí býti přihlášeno k tomu, aby oblast Vysokého i Nízkého Jeseníku byla v budoucnu obhospodařována - ať již provozem lesnickým nebo zemědělským - bez jakékoliv újmy na situaci vodního režimu, na kvalitu půdy, porostních poměrů

a j., ale naopak, aby záměrnými zásahy melioračními docházelo k postupnému zlepšování všech základních přírodních složek, vzájemně na sobě závislých.

Předběžné. studijní a pracovní porady, konané ve dnech 5. - 7. srpna t. r., se zúčastnili pracovníci Vysoké školy stavitelské - odbor lesnický v Brně, dále ministerstva lesů a dřev. průmyslu, KNV - lesního oddělení v Olomouci, Krajského střediska územního plánu v Olomouci, Studijního a lidovému výchovného ústavu kraje Olomouckého v Olomouci, Krajské správy lesů v Olomouci, správy LTM-HB v Šumperku a všech příslušných SLH. Taktéž byla přislíbena účast vědeckých pracovníků z Masarykovy university v Brně a Karlovy university v Praze. Na této pracovní poradě byla dohodnuta konkrétní pracovní náplň ankety a v souvislosti s tím byly přiděleny zpracovatelům jednotlivé dílčí úkoly (základní plošné údaje, polit. a ekonom. členění, poměry orografické a hydrografické, geomorfologické, geologické a hydrogeologické, pedologické, klimatické, biocenologické a údaje o všech vlivech lidského hospodaření, hlavně pokud se týká provozu lesního, technických zásahů, provozu zemědělského, vodního režimu jakož i všech ostatních problémů, které v sobě zahrnuje ochrana přírody).

Jest samozřejmé, že tak široké thema neumožní v rámci ankety okamžité a všestranně důsledné zpracování všech problémů. Anketa však splní svůj účel již tím, že poskytne vědecky podložené směrnice k preventivním opatřením, směřujícím k žádoucí biologické rovnováze vlastní oblasti a tak nepřímo i oblastí sousedních. Bude to především řešení otázky vodního režimu, pro který mají právě Jeseníky nesporně prvořadý význam jako pramenná oblast. Dále půjde hlavně o zabránění destrukcím půdního povrchu, stávajícím i nově vznikajícím, vrcholících ve stržích a ssutích - s tím souvisí i devastace koryt jednotlivých bystřinných toků - a posléze půjde též o to, aby byl postupně měněn porostní kryt, zejména lesy, a usměrňován takovým způsobem, který by zaručoval přirozenou ochranu celé oblasti i výnosné lesní hospodaření.

Ing. Miloslav K o p ř i v a

• Všem našim spolupracovníkům, kteří nám zaslali rukopisy do chystaného Sborníku prací SLUKO za r. 1952, sdělujeme, že po obsáhlých jednáních bylo jeho vydání stanoveno na leden 1954. Korektury rozešleme všem autorům současně. V příštím čísle těchto Zpráv přineseme obsah Sborníku.

• Krajská plánovací komise vydala tiskem ve spolupráci s naším ústavem (ref. dr. V. S t r n a d) jako plánovací pomůcku barevnou Geologickou mapu Olomouckého kraje 1 : 200.000, kterou sestavil podle výsledků nových výzkumů univ. prof. dr. K. Z a p l e t a l. Mapu zasíláme pouze našim spolupracovníkům, dosud bez omezení počtu výtisků. Byly vydány dva druhy této dlouho očekávané mapy: na jednom jsou zachyceny katastry obcí a hranice okresů, na druhém je pouze geologické složení kraje bez těchto údajů. První slouží k rychlé orientaci místní, druhý lépe vyhovuje při studiích ryze geologických. Jeden výtisk stojí 15 Kčs.

Podle § 9 statutu SLUKO byly v rámci stálého sboru odborných poradců a spolupracovníků SLUKO utvořeny tyto odborné sekce:

Stálý sbor odborných poradců a spolupracovníků při Krajské galerii

V jednotlivých dílčích oborech jsou přihlášení:

Dějiny umění: prof. dr. V. R i c h t e r (Olomouc), dr. I. K r s e k (Olomouc), dr. Š a f a ř í k (Kroměříž), PhC J. M a l i v a (Olomouc).

Moderní umění: prof. A. Kučera (Olomouc), prof. A. Beran (Olomouc), prof. Fr. Bělohlávek (Olomouc), ak. mal. J. Lenhart (Olomouc), ak. mal. B. Dvorský (Sv. Kopeček), ak. soch. J. Pelikán (Olomouc), ak. soch. K. Lenhart (Olomouc), ak. soch. J. Triska (Prostějov).

Stálý sbor odborných poradců a spolupracovníků umělecko-historických oborů SLUKO

Při numismatickém oddělení: doc. dr J. Pelikán (Olomouc), dr Fr. Křížek (Brno).

Při oddělení uměleckého průmyslu: dr V. Vydra (Olomouc), dr Černohorský (Brno), dr R. Chadraha (Olomouc), dr R. Machytka (Olomouc).

Při církevním oddělení: prof. dr V. Richter (Olomouc), doc. dr J. Polišenský (Olomouc), doc. dr L. Hosák (Olomouc), Dr I. Krsek (Olomouc).

Dr Jaromír Lakosil

Krajské museum

Odbor věd přírodních

• *Mineralogické a petrografické oddělení* (supl. dr Vl. Strnad). R. Sládek pokračoval v práci v prozatímních depositářiích, kde byla vytríděna většina sběrů loňských a velká část letos získaných mineralogických a petrografických vzorků. Ve formě dočasné expozice vystavil ukázky nově získaných minerálů z lomu v Krásném, okres Šumperk. — Referent i věd. pom. síla sbírali v rámci akce průzkumu pěti pohraničních okresů minerály a horninové vzorky v okrese šumperském a zábřežském, a to společně se skupinou dr T. Kruti z brněnského musea. Sběry podávají úplný přehled o minerálním bohatství a horninovém složení zpracovávané oblasti. — Sbírky oddělení byly obohaceny zásilkou minerálů z pegmatitů z Krhanic n. Sázavou, kterou zaslal Zd. Flejberk.

• *Geologické a paleontologické oddělení* (dr Vl. Strnad). Referent podal stručný posudek o grygovských vápencích pro potřeby KPK. V současné době pracuje na přehledné geologii šumperského a jesenického okresu.

• *Geografické oddělení* (dr J. Luner) započalo se zpracováváním klimatických poměrů okresu bruntálského. Referent sepsal dva posudky pro plánovaná sídliště a pro výstavbu hospodářských budov. — V rámci lesnické ankety vypracovává podrobnou zprávu o srážkových poměrech v oblasti Hrubého Jeseníku.

• *Botanické oddělení* (dr B. Šula). Referent se zúčastnil ve dnech 5.—7. srpna v Šumperku porad o problémech asanace oblasti Hrubého Jeseníku. — V rámci ochrannářské práce byly z oddělení podány dva posudky, týkající se speciálních zemědělských otázek. — Referent spolupracoval s Výzkumným ústavem zelinářským při určování plevelných a jiných rostlin.

• *Zoologické oddělení* (dr Vl. Teyrovský). Referent se zúčastnil ve dnech 5.—7. srpna studijní a pracovní rady o problémech asanace oblasti jesenických lesů s hlediska biologického a hydrobiologického a na exkursích v rámci této rady podal podle potřeby výklad o zvířené této oblasti, pokud má

vztah k řešeným otázkám. — Za srpnového průzkumu vod okresu šumperského zjistil referent mimo jiné stanoviště velmi početných kolonií mechovek druhu *Cristatella mucedo* CUV. ve východním z obou velkých rybníků na jv. okraji města Šumperka.

J. Fabbri uspořádal dočasnou expozici nově preparovaných zoologických objektů (v severním křídle ústavu) a v zoologických sbírkách vystavil pod referentovým dohledem nově získané sběry zoologické. — V loveckém museu v zámku Úsově opravil, ošetřil a řádně zkonservoval na 400 exponátů.

Odbor věd o společnosti

- *Zemědělské oddělení* (V. Burian). Ve studijních sbírkách bylo pokračováno v konservaci ohrožených předmětů. Referent zajistil a popsal stav tří větrných mlýnů v okrese Olomouc-venkov. Přispěl historickým materiálem do rozhlasové relace u příležitosti *Krajských dožinek* v Náměšti na Hané. — O výstavě *5000 let zemědělství Olomouckého kraje* napsala do Archeologických rozhledů (1953, č. 4, str. 532—533) dr. J. Páleníková (MU Brno) obsažný referát.

- *Vojenské oddělení* (V. Burian). Po utřídění sbírek střelných zbraní bylo přikročeno k uspořádání zbraní bodných a sečných. Olomouckému PLU dodalo oddělení 26 střelných zbraní ze svých multiplikátů; tyto budou používány jako pomůckový materiál při vyučování. Od Obchodu klenoty a hodinami (dř. Antikva) v Brně byla zakoupena bronzová dělová hlaveň z r. 1544, jejíž popis uvádíme na jiném místě.

- *Oddělení pro prehistorii* (dr. J. Skutil). Pracovníci oddělení pokračovali v inventarizačních a katalogizačních pracích. — Dne 4. 8. byla nalezena v Uničově (v Gymnasijní ul. č. 4) při kopání nové sběrné jámy pod podlahou staré kolny v hloubce 2 m kostra přikrytá prknem a středověký střep. — Při postupujících vykopávkách na nádvoří budovy SLUKO byly učiněny další objevy. Podrobnou zprávu o nich podáváme samostatně v tomto čísle Zpráv. — Na zámku v Náměšti na Hané byla instalována expozice z tamějších archeologických nálezů, uložených jednak na zámku, jednak v kabinetech náměšťských škol. Příklad náměšťské expozice, která obsahuje mnoho cenného materiálu, ukazuje současně, jak je možno poskytnouti zajímavý přehled nejdávnějšího osídlení kraje. — Přerovské museum předalo SLUKO ukázkou nálezů neolitické volutové keramiky, kterou v Újezdě u Mohelnice sbírá rolník Jos. Smětal. — Na žádost leningradské bibliotéky Akademie nauk byl zaslán *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, a to výměnou za *Sovětskou archeologii*. Jedna z prvních zpráv o Chvojkových paleolitických objevech kijeviských byla publikována právě ve zmíněném olomouckém časopise (ČVSMO č. 95—96, J. V. Želízko). — Referent prohlédl školní sbírky v Nákle a Příkazích. — O prázdninách odpracovali v oddělení svou brigádnickou povinnost prof. E. Neischlová, stud. J. Bosáková a stud. L. Brüstel, kteří všichni jevíli o archeologii srdečný zájem.

- *Oddělení uměleckého průmyslu* (dr. J. Lakosil). V oddělení bylo provedeno definitivní vytrídění a rozmístění exponátů bývalého Městského musea a Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci. Řada vyřazených exponátů a multiplikátů byla předána Krajskému oblastnímu divadlu v Olomouci pro oddělení divadelních rekvizit.

U příležitosti otevření *Výstavy kreseb a akvarelů Antonína Mánesa* byla v přísálí (I. posch. v budově KMO) nainstalována malá expozice porcelánu a kameniny, která se těšila velké pozornosti návštěvníků.

V rámci prázdninové brigády pracoval v oddělení odb. uč. Josef Hejný (stř. škola Vrbátky), jemuž touto cestou současně vyslovujeme dík za jeho opravdu účinnou a obětavou spolupráci.

- *Oddělení pro dějiny dělnického hnutí* (A. Travěněc). Referent pokračoval ve sběru materiálu k dějinám dělnického hnutí v kraji Olomouckém a v inventarisaci a katalogisaci materiálu dosud získaného. — Putovní výstava *J. V. Stalin — K. Gottwald*, kterou koncem srpna navštívilo celkem 4.420 osob, bude v září instalována v Jeseníku.

- *Referent pro instalace a expozice ústavu* (Mil. Stáhal) pracoval v Zábřehu na Mor. na rozvrhu instalace sbírek tamního musea. Dále provedl výtvarné návrhy a instalaci expozice našeho ústavu v zámku Náměšti na Hané, kde byla v rámci *Krajských dožinek* připravena výstava lidového umění. Všechny exponáty této výstavy byly vybrány ze sbírek ústavu; jedná se vesměs o práce z oboru lidové tvořivosti (kroje, keramika, obrázky na skle, dřevěné plastiky a j.), svědčící o značné dovednosti a vkusu většinou neznámých lidových výtvarníků. Při odborných pracích s vystavenými předměty se plně zapojila odborná spolupracovnice národopisné sekce pí M. Vařeková.

Krajská zoologická zahrada

Na pozemku Krajské zoo se pracuje na výstavbě tří hrází, které zadrží vodu potoka a vytvoří tak určitou rezervu pro další stavební práce i pro zlepšení celkových poměrů ve smrkových monokulturách, které jsou přeměňovány pozvolna ve smíšený lesopark. Jedna z hrází již byla dohotovena. V příštím roce se bude pokračovat v intenzivní výměně porostů a současně započneme s výstavbou pavilonu vývoje a pavilonu pro teplobytné ssavce.

Po dobu žní byla účast pracovních brigád omezena. Přípravný výbor bude opakovat náborovou akci brigádních sil v měsíci září a říjnu tak, aby plánované úkoly byly závčas splněny. **Žádáme všechny naše spolupracovníky, aby ve svých závazcích pamatovali na brigádnické práce v zoo a přihlašovali se nám i nadále v hojném počtu.**

Krajská galerie

- *Výstava kreseb a akvarelů Antonína Mánesa* v hlavní budově SLUKO je prodloužena do 13. září t. r. Dosud navštívilo výstavu přes 2.000 návštěvníků.

- V tomto období je práce soustředěna na katalogisaci grafických listů starého i moderního umění. Celkem bylo dosud zkatalogisováno přes 700 grafických listů.

- Na požádání JNV v Olomouci provedl ref. dr J. Lakosil výběr obrazových exponátů pro výzdobu zasedací síně a chodeb v olomoucké radnici. Jde ponejvíce o veduty historické Olomouce.

Různé zprávy

• Do sbírek vojenského oddělení byla nově zařazena bronzová dělová hlaveň (pod signaturou V-456), která pochází patrně z některého objektu bývalého panství Dietrichštejnů (Mikulov?). Byla ulita v r. 1544 na náklad synů horlivého císařova stoupence Zikmunda Dietrichštejna († 1533) Michalem Goblerem. Hlaveň ráže 55 mm, 205 cm dlouhá, má hlavici a ústí ukončeny římsami; otvor pro doutnák je opatřen závěrem, v těžišti jsou dva čepy a dvě ucha, na horní ploše reliéfní dietrichštejnský znak a nápisy: IORG SIGMVNT ADAM VND KHARL FREY HERN VON DITTRICHSTAIN GEBRVEDER HABN MICH LASSN GIESSEN DAS SI MEIN WELLN GENIESSEN 1544 — MICHEL GOBLER GOS MICH 1544.

V. Burian

• Na nádvoří budovy SLUKO v Olomouci (nám. Republiky 6) byly opět nalezeny (viz naše Zprávy č. 26) zbytky neúplných koster, koňské kosti a zachovalá psí lebka, dále časně novověká keramika a část žernovu; konečně v posledních srpnových dnech — při rozšiřování výkopného prostoru pro stavbu kotelny — byly nalezeny lengyelský hrneček s uchem a výčnělkem, dva charakteristické mísové střepy s pupikovitými přidržovacími, kamenný brousek asi z téhož období a zajímavý železný předmět sekerovitěho tvaru, asi časně historický.

Vzhledem ke všem těmto nálezům by bylo záhodno provésti obsáhlejší výzkum nádvoří budovy, a to ke zjištění funkcí minule zmíněného příčného zdiva a kamenné podlahy, probíhajících napříč nádvořím a dále za účelem osvětlení nehojných zdejších předhistorických nálezů. Tyto nálezy představují vlastně dosud jedny z nejstarších stop pobytu člověka v Olomouci a mohou přinést zajímavé, ba překvapující poznatky k nejstaršímu osídlení dnešního olomouckého území.

Naleziště a staveniště prohlédli prof. dr V. Richter a ing. Jos. Kšíř. Nálezy na staveništi pečlivě zachraňují bratři R. a J. Krejčí.

Dr J. Skutil.

• Z bývalého Vlasteneckého musea v Olomouci, jehož sbírky jsou nyní součástí sbírek SLUKO, byla prof. dr K. Absolonem v Brně zpracována a pro publikaci v chystaném velkém atlasu o Předmostí popsána a zobrazena Wankelova kolekce 240 předmostských artefaktů. Tato jedinečná kolekce byla v těchto dnech po zpracování vrácena opět sbírkám SLUKO.